

Anmeldelser

Tips om medisinsk litteratur, andre bøker, filmer og elektroniske medier som bør anmeldes, sendes tidsskriftet@legeforeningen.no

Fin bok om medisinsk publisering

Nylenna M.

Publisere & presentere

Medisinsk fagformidling i teori og praksis. 329 s, tab, ill. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2008. Pris NOK 395 ISBN 978-82-05-36563-6

Standarden for god presentasjon og publisering av medisinskvitenskapelig stoff har gjennomgått betydelige endringer de siste årene. Denne nye norske utgivelsen for helsepersonell

er derfor etterlengtet, 16 år etter at forfatteren utga *Klar tale – tydelig tekst* (1) om samme tema.

Magne Nylenna henvender seg til «leger og annet helsepersonale som (...) skal lage en presentasjon i skrift eller tale». *Publisere & presentere* er delt inn i en teoretisk og en praktisk del, på henholdsvis 130 og 170 sider. Alle de 20 kapitlene er lette å lese, men den teoretiske delen er noe preget av gjentakelser og mange eksempler fra samme emne, noe som gjør teksten unødvendig lang. Den praktiske delen er bedre disponert og inneholder mange svært gode tips og råd til potensielle forfattere. I mange kapitler er det historisk informasjon om emnene, det setter dem i en bredere sammenheng og øker dermed forståelsen hos leseren. Det er også et fint og oversiktlig kapittel om skriving på engelsk – på engelsk – av Stephen P. Lock, tidligere redaktør i *BMJ*.

Litteraturlisten er passe lang, med om lag 400 henvisninger, og den suppleres med en liste over nyttige nettsteder. Denne listen er imidlertid for kort. Mange nyttige nettsteder er nevnt i den løpende teksten og ikke i listen bak.

Layouten er fin, det er brede marger og tekstbokser med hovedbudskap til hvert kapittel og korte sitater og tekstutdrag i marginen. Den kunne imidlertid med fordel vært i farger. Jeg savner også flere supplerende illustrasjoner, selv om det finnes noen tabeller, særlig i den praktiske delen.

Sammenfattende er Nylennas bok verdt å anbefale for alle som ønsker å skrive eller presentere medisinsk stoff muntlig eller

skriftlig – altså mange av dagens helsearbeidere.

Michael Bretthauer
Tidsskriftet

Litteratur

1. Nylenna M. Klar tale – tydelig tekst: praktiske presentasjonsteknikker for leger og andre. Oslo: Universitetsforlaget, 1992.

Nyutgaver av «verdens mest populære» EKG-bøker

Hampton JR.

The ECG made easy

7. utg. 179 s, tab, ill. London: Churchill Livingstone Elsevier, 2008. Pris NOK 240 ISBN 978-0-443-06817-1

Hampton JR.

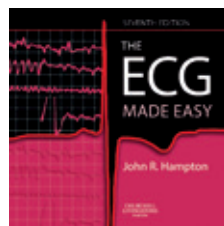
The ECG in practice

5. utg. 341 s, tab, ill. London: Churchill Livingstone Elsevier, 2008. Pris NOK 345 ISBN 978-0-443-06825-6

Hampton JR.

150 ECG problems

3. utg. 312 s, ill. London: Churchill Livingstone Elsevier, 2008. Pris NOK 300 ISBN 978-0-443-06823-2

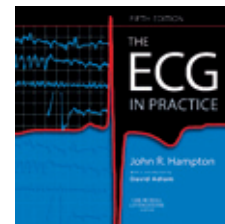

John Hampton har oppnådd enorme salgstall med sine EKG-bøker, som er utgitt i mange opplag og på flere språk. Nå er alle tre kommet i reviderte 2008-utgaver. Den

første er en innføring for studenter, *The ECG made easy*, den neste, *The ECG in practice*, er for turnus- og assistentleger under spesialisering, den siste er eksempel-samlingen *150 ECG problems*.

De er laget i samme stil. Trykkkvaliteten er god, og det er lekre EKG-eksempler i farger. Kommentarene følger når man blar om. Teksten er gjennomarbeidet og pedagogisk. For oss skandinaver, som er vant til å registrere EKG med 50 mm/s papirhastighet, blir det veldig gnidrete med 25 mm/s. Det er vanskelig å finmåle bredden av Q-takken, QRS-komplekset og QT-tiden, der det trengs et presist mål

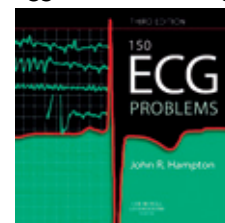
for å si om det er normalt eller uttrykker noe viktig patologisk. Men her velger altså resten av verden en annen stil enn vår. Det er sjelden at norsk er mer presist enn engelsk, men vi skiller mellom bølger (P, T og U) og takker (Q, R, S) der de bruker «waves» om alt.

I studentutgaven (den 7., et samlet salgstall på en halv million eksemplarer) er kapitlene ordnet lærebokmessig – med teori fulgt av omtale av atrier, ledningssystemet, arytmier, QRS-komplekset og T-bølgene. Det er en didaktisk oppsummering etter hvert kapittel, ofte kloke kliniske betraktninger og en selvtestserie i siste kapittel.

Utgaven for leger er bygd opp etter pasientenes problemstillinger: det normale EKG, synkoper og arytmier, brystsmarter, dyspné etc. Dette er nyttig for klinikeren. Ofte (i anmelderens øyne for ofte) kommer det læreboktabeller over kliniske differensialdiagnoser og behandling, som for eksempel indikasjonene for resynkroniseringsbehandling av hjertesvikt med pacing både i høyre og venstre hjertekammer.

Eksempelsamlingen med 150 EKG-er er arrangert vilkårlig med henblikk på problemstilling og vanskelighetsgrad (merket med fra én til tre stjerner). Det er mange gode og varierte eksempler, og klarer man alle, er man god i EKG. Denne er fin å ha liggende i overvåkingsavdelingen.

Er så alt perfekt? Naturligvis ikke. Min største innvendning til innføring for legestudenter er at man ikke gjør noe forsøk på å trekke inn studentenes kunnskaper i

cellebiologi og fysiologi i EKG-forståelsen. «Recognizing ECG abnormalities is to a large extent like recognizing an elephant – once seen, never forgotten.» Kunnskaper som er basert på gjenkjennelse fremfor forståelse forvirrer raskt. Klinikere som er vant til å arbeide med mønstergjenkjennelse (pattern recognition) vil derimot finne disse utgivelsene utmerket som repetisjons- og oppslagsbøker.

Det er dessverre mange faglige skjønn-